

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Raportowanie środowiskowe w ramach EMAS, ESG i CSR

prof. dr hab. inż. Alina Matuszak-Flejszman

W POCZUCIU SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI
PROWADZIMY INNOWACYJNE BADANIA
ORAZ KSZTAŁCIMY LIDERKI I LIDERÓW PRZYSZŁOŚCI.

Instytut Zarządzania
Katedra Zarządzania Jakością

5.12.2023 r.

AGENDA

- Plan działania UE na rzecz zrównoważonego finansowania
- Dlaczego raportowanie środowiskowe?
- Raportowanie efektów działań w ramach ESG
- Narzędzia wykorzystywane w raportowaniu środowiskowym
- Raportowanie niefinansowe – wytyczne i wymagania

PLAN DZIAŁANIA UE NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

- Różnorodność – wynikająca z szerokiego wachlarza sprawozdawczości
- Zrównoważone finanse? Co ważniejsze? – ZASADA PODWÓJNEJ ISTOTNOŚCI
  - „istotność finansowa” – wpływ na sytuację finansową organizacji/ wartość dla biznesu
  - „istotność wpływu” – środowiskowe i społeczne wpływy organizacji/ wartość dla społeczeństwa
- 2018 – przyjęcie planu działania UE na rzecz zrównoważonego finansowania – działania, które mogą przyspieszyć przejście na gospodarkę neutralną klimatycznie i odporną na zmiany klimatu do 2050 r.

PLAN DZIAŁANIA UE NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO FINANSOWANIA

- **Taksonomia UE** – jednolita klasyfikacja działalności gospodarczej, określająca kryteria, których spełnienie oznacza, że działalność można uznać za zrównoważoną pod względem środowiskowym
  - *Wnosi istotny wkład w realizację co najmniej jednego z 6 celów środowiskowych*
- **CSRD** – dyrektywa w sprawie raportowania zagadnień zrównoważonego rozwoju: kwestie środowiskowe, kwestie społeczne, ład korporacyjny
  - *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju*
- **ESRS** – europejskie standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju – będą przyjmowane jako akty delegowane uzupełniające CSRD
  - *Pierwszy zbiór standardów został przyjęty w lipcu 2023 r. i zawiera 12 standardów niezależnych od sektora*
- **SFDR** – rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych
  - *ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych*

DLACZEGO RAPORTOWANIE NIEFINANSOWE?

- zwiększenie zaufania
- poprawa reputacji organizacji
- udoskonalenie procesów i systemów zarządzania
- postęp w realizacji wizji, misji i strategii organizacji
- zmniejszenie kosztów zgodności
- przewaga konkurencyjna
- wzrost lojalności pracowników
- poprawa relacji z organami legislacyjnymi
- ...

CZY I JAKIE INFORMACJE SĄ RAPORTOWANE?

Europejski system ekozarządzania i auditu

Rozporządzenie Nr 1221/2009 z 25.11.2009 r.
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
dopuszczające dobrowolny udział organizacji
w systemie ekozarządzania i audytu we
Wspólnocie (EMAS)
uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001
oraz decyzje Komisji 2001/681/WE
i 2006/193/WE

koncepcja zarządzania, według której
kierownictwo przedsiębiorstw na etapie
budowania strategii uwzględniają interesy
społeczne i ochronę środowiska, a także
relacje z różnymi grupami interesariuszy

Wytyczne **GRI** (Global Reporting Initiative) –
ogólnie przyjęte ramy dla raportowania
ekonomicznych, środowiskowych oraz
społecznych aspektów funkcjonowania
organizacji

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego
i Rady (UE) 2022/2464
z 14.12.2022 r. w sprawie zmiany
rozporządzenia (UE) nr 537/2014,
dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy
2006/43/WE oraz dyrektywy
2013/34/UE w odniesieniu
do sprawozdawczości przedsiębiorstw
w zakresie zrównoważonego rozwoju

RAPORTOWANIE ŚRODOWISKOWE – WYMAGANIA EMAS

GŁÓWNE WSKAŹNIKI stosuje się do wszystkich rodzajów organizacji

Koncentrują się one na efektywności w kluczowych obszarach środowiskowych:

ENERGIA

MATERIAŁ

WODA

ODPADY

EMISJE

UŻYTKOWANIE
GRUNTÓW

Sprawozdawczość na temat głównych wskaźników efektywności środowiskowej jest obowiązkowa

Kierownictwo organizacji może jednak ocenić przydatność tych wskaźników w kontekście jej znaczących aspektów środowiskowych i wpływu na środowisko – jeśli nie mają one znaczenia – można ich nie uwzględniać, ale należy zawrzeć w swojej deklaracji środowiskowej jasne i uzasadnione wyjaśnienie takiej decyzji

**ZAWSZE WALIDOWANE I WERYFIKOWANE
PRZEZ AKREDYTOWANEGO WERYFIKATORA
ŚRODOWISKOWEGO**

Wytyczne GRI - kompleksowy zbiór globalnych dobrowolnych standardów, które organizacje mogą stosować do raportowania informacji na temat zrównoważonego rozwoju

<i>KATEGORIE</i>	<i>ASPEKTY</i>
wpływ ekonomiczny	wyniki ekonomiczne; obecność na rynku oraz pośrednie wpływy ekonomiczne
wpływ środowiskowy	materiały; energia; woda; bioróżnorodność; emisje, ścieki i odpady; produkty i usługi; transport; ogólne wydatki i inwestycje na ochronę środowiska
praktyki pracy i godne warunki pracy	zatrudnienie; stosunki między pracownikami; higiena pracy; szkolenia i edukacja; różnorodność i równość szans
prawa człowieka	praktyki inwestycji i zaopatrzenia; dyskryminacja; wolność stowarzyszeń i negocjacji w sprawie zbiorowych układów pracy; praca dzieci; przymus pracy; bezpieczeństwo; prawa rdzennych mieszkańców
odpowiedzialność wobec społeczeństwa	społeczeństwo; korupcja; polityka publiczna; zachowania konkurencyjne; zgodność
odpowiedzialność za produkt	zdrowie i bezpieczeństwo konsumentów; znakowanie produktów i usług; komunikacja marketingowa; prywatność konsumenta; zgodność

RAPORTOWANIE EFEKTÓW DZIAŁAŃ ESG

ŚRODOWISKO

- łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu
- zrównoważone użytkowanie zasobów wodnych i morskich
- wykorzystanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym
- zapobieganie zanieczyszczeniom
- gospodarka odpadami
- bioróżnorodność i ekosystemy

SPOŁECZNA ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- równe szanse
- warunki pracy, płace
- dialog społeczny
- układy zbiorowe, zaangażowanie pracowników
- poszanowanie praw człowieka, podstawowych praw wolnościowych i norm międzynarodowych
- wpływ na konsumentów i użytkowników końcowych

ŁAD KORPORACYJNY

- skład i rola organów zarządzających
- kultura korporacyjna
- odpowiedzialne postępowanie w biznesie
- polityka antykorupcyjna
- wpływy polityczne i działalność lobbingsowa
- relacja z dostawcami
- prywatność i bezpieczeństwo danych
- zarządzanie ryzykiem

WYMAGANIA ZAWARTE W DYREKTYWIE CSRD

GRUPY STANDARDÓW W RAMACH ESRS

ŚRODOWISKO	SPOŁECZEŃSTWO	ŁAD KORPORACYJNY
ESRS E1 – Zmiana klimatu (9)	ESRS S1 – Zatrudnienie (17)	ESRS G1 – Praktyki biznesowe (6)
ESRS E2 – Zanieczyszczenie (6)	ESRS S2 – Pracownicy w łańcuchu wartości (5)	
ESRS E3 – Zasoby wodne i morskie (5)	ESRS S3 – Otoczenie społeczne (5)	
ESRS E4 – Bioróżnorodność i ekosystemy (6)	ESRS S4 – Konsumenci i użytkownicy końcowi (5)	
ESRS E5 – Wykorzystywanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym (6)		

raportowane niefinansowe dane będą podlegały obowiązkowemu audytowi, a podanie nieprawdziwych danych będzie podlegało odpowiedzialności karnej i finansowej – również dla członków zarządu

ESRS 1 – nie zawiera żadnych wskaźników, zawiera ogólne wytyczne nt. kluczowych zasad i koncepcji raportowania

ESRS 2 – zawiera zestaw obowiązkowych wskaźników (12 wymaganych ujawnień), dotyczących informacji ogólnych o podmiocie raportującym, strategii, zarządzaniu, a także przeprowadzonej na potrzeby raportu analizy istotności

STANDARDY ŚRODOWISKOWE

ESRS	TYTUŁ	ZAKRES TEMATYCZNY
ESRS E1	Zmiana klimatu	<ul style="list-style-type: none"> • Łagodzenie zmiany klimatu • Przystosowanie się do zmiany klimatu • Energia
ESRS E2	Zanieczyszczenie	<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenie powietrza, wody, gleby, organizmów żywych i zasobów żywnościowych • Substancje potencjalnie niebezpieczne i substancje wzbudzające szczególnie duże obawy • Mikrodrobiny plastiku
ESRS E3	Woda i zasoby morskie	<ul style="list-style-type: none"> • Zużycie i pobór wody • Zrzuty wody • Wykorzystanie zasobów morskich
ESRS E4	Różnorodność biologiczna i ekosystemy	<ul style="list-style-type: none"> • Utrata bioróżnorodności • Oddziaływanie na stan gatunków • Oddziaływanie na ekosystemy
ESRS E5	Wykorzystanie zasobów i gospodarka o obiegu zamkniętym	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie zasobów • Odpady

RAPORTOWANIE NIEFINANSOWE – INFORMACJE OGÓLNE

WSKAŹNIK	TYP	Dostosowanie do przepisów UE		Dostosowanie do innych ram raportowania	
		ESRS	SFDR (PAI)	GRI	EMAS
INFORMACJE OGÓLNE					
I-P1 Model biznesowy	opis	V	V	V	V
I-P2 Integracja kwestii dotyczących zrównoważonego rozwoju	opis	V	-	V	V
I-P3 Zarządzanie kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju	opis	V	-	V	V
I-P4 Istotny wpływ, ryzyko i szanse	opis	V	-	V	V
I-P5 Zaangażowanie interesariuszy	opis	V	-	V	V

RAPORTOWANIE NIEFINANSOWE – WSKAŹNIKI ŚRODOWISKOWE

WSKAŹNIK	TYP	Dostosowanie do przepisów UE		Dostosowanie do innych ram raportowania	
		ESRS	SFDR (PAI)	GRI	EMAS
WSKAŹNIKI ŚRODOWISKOWE					
Zmiana klimatu					
E-P1 Zarządzanie kwestiami dot. zmiany klimatu	opis	V	V	V	V
E-P2 Emisje gazów cieplarnianych	Tony ekw. CO ₂	V	-	V	V
E-P3 Intensywność emisji gazów cieplarnianych	Tony ekw. CO ₂ / przychód	V	-	V	V
E-P4 Zużycie energii i jej źródła	MWh	V	-	V	V

RAPORTOWANIE NIEFINANSOWE – WSKAŹNIKI ŚRODOWISKOWE

WSKAŹNIK	TYP	Dostosowanie do przepisów UE		Dostosowanie do innych ram raportowania	
		ESRS	SFDR (PAI)	GRI	EMAS
WSKAŹNIKI ŚRODOWISKOWE					
Inne kwestie dotyczące środowiska					
E-P5 Polityka środowiskowa	opis	V	-	V	V
E-D1 Zużycie wody	m ³ % wody wykorzystanej ponownie	V	-	V	V
E-D2 Zarządzanie zasobami wodnymi	opis	V	-	V	V
E-D3 Wpływ na bioróżnorodność	opis	V	V	V	V #
E-D5 Zarządzanie odpadami	opis, Mg % odpadów poddanych recyklingowi	V		V	V

RAPORTOWANIE EFEKTÓW DZIAŁANOŚCI – DOKĄD ZMIERZAMY...

RAPORTOWANIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU – **PRIORYTET** dla kierownictwa organizacji

ŚRODOWISKO

zobowiązanie do zarządzania środowiskowego w ramach własnej działalności i w całym łańcuchu wartości

- zrównoważony rozwój klienta
- zrównoważone zarządzanie zasobami
- zarządzanie energią i emisjami
- odpowiedzialny łańcuch dostaw

SPOŁECZEŃSTWO

tworzenie kultury, która ceni uczciwość i równość, gdzie wszyscy mają możliwość i inspirację do najlepszego wykonywania swojej pracy

- talent i kultura
- różnorodność, równość i integracja
- pracownicy jutra
- bezpieczeństwo i higiena pracy

ZARZĄDZANIE

zaangażowanie w uczciwość, która określa, kim jesteśmy i jak działamy realizacja działań zawsze uczciwie i etycznie, bez wyjątków

- etyka i zgodność
- bezpieczeństwo cybernetyczne
- jakość i bezpieczeństwo produktu
- zarządzanie ryzykiem korporacyjnym
- ład korporacyjny

RAPORTOWANIE NIEFINANSOWE

- Jakie podejście do raportowania środowiskowego jest najbardziej wiarygodne?
- Które z wytycznych skupiają się na efektach działalności środowiskowej i pozwalają je monitorować?
- Jak reagują przedsiębiorcy a jak reaguje społeczeństwo?
- Czy w sposób wiarygodny zostaną ocenione kwestie środowiskowe?
- Na ile informacje zawarte w raportach niefinansowych:
  - wspierają implementację strategii poprzez sam proces raportowania angażujący pracowników i interesariuszy organizacji
  - poprawiają wizerunek organizacji w oczach pracowników i pozostałych interesariuszy
  - pozwalają komunikować o polityce i działaniach organizacji również innym interesariuszom
  - pokazują zarówno osiągnięcia jak i potknięcia i błędy organizacji w danym okresie
  - są lub będą greenwashingiem dla organizacji...
  - ???

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Dziękuję 😊 😊 😊

prof. dr hab. inż. Alina Matuszak-Flejszman

Alina.Matuszak-Flejszman@ue.poznan.pl

tel. 604771655

W POCZUCIU SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI
PROWADZIMY INNOWACYJNE BADANIA
ORAZ KSZTAŁCIMY LIDERKI I LIDERÓW PRZYSZŁOŚCI.

5.12.2023 r.